

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

21. juli 2011 *

I sag C-503/09,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (Det Forenede Kongerige) ved afgørelse af 16. november 2009, indgået til Domstolen den 4. december 2009, i sagen:

Lucy Stewart

mod

Secretary of State for Work and Pensions,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.N. Cunha Rodrigues, og dommerne A. Arabadjiev (refererende dommer), A. Rosas, A. Ó Caoimh og P. Lindh,

* Processprog: engelsk.

generaladvokat: P. Cruz Villalón
justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 24. november 2010,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Lucy Stewart ved procesbefuldmægtiget P. Stewart, bistået af R. Drabble, QC
- Det Forenede Kongeriges regering ved H. Walker, som befuldmægtiget, bistået af barrister T. de la Mare
- Europa-Kommissionen ved V. Kreuschitz og N. Yerrell, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 17. marts 2011,

afsagt følgende

Dom

- ¹ Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, stk. 1, litra a), og b), artikel 10, stk. 1, artikel 19 og artikel 28 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på

arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996 (EFT 1997 L 28, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 647/2005 af 13. april 2005 (EUT L 117, s. 1, herefter »forordning nr. 1408/71«).

- 2 Anmodningen er blevet indgivet under en tvist mellem Lucy Stewart, en britisk statsborger bosat i Spanien, og Secretary of State for Work and Pensions, angående sidstnævntes afslag på at tildele hende en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede.

Retsforskrifter

EU-retlige forskrifter

- 3 Artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Personkreds« bestemmer:

»Denne forordning finder anvendelse på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og studerende, som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som er statsborgere i en af disse stater eller er statsløse eller flygtninge bosat på en medlemsstats område, samt på deres familiemedlemmer og efterladte.«

- 4 Artikel 4 i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Sagligt anvendelsesområde« lyder således:

»1. Denne forordning finder anvendelse på enhver lovgivning om sociale sikringsgrene, der vedrører:

- a) ydelser i anledning af sygdom og moderskab
- b) ydelser ved invaliditet, herunder ydelser, der tager sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen

[...]

2. Denne forordning finder anvendelse på alle almindelige og særlige sociale sikringsordninger med eller uden bidragspligt [...]

[...]«

- 5 Nævnte forordnings artikel 10 med overskriften »Ophævelse af bopælsbestemmelser — den tvungne forsikrings indvirkning på refusion af bidrag« bestemmer i stk. 1, første afsnit:

»Kontantydelse ved invaliditet eller alderdom eller til efterladte, erstatning i anledning af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme samt ydelser ved dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, kan, medmindre andet er bestemt i denne forordning, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages

eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosat i en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende.«

- 6 I henhold til artikel 10a i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Særlige ikke-bidragsspligtige ydelser« finder bestemmelserne i denne forordnings artikel 10 og afsnit III ikke anvendelse på særlige ikke-bidragsspligtige kontantydelse, der er anført i nævnte forordnings artikel 4, stk. 2a. De personer, som er omfattet af forordning nr. 1408/71, modtager udelukkende disse ydelser i den medlemsstat, på hvis område de er bosat, og i henhold til dennes lovgivning, såfremt disse ydelser er anført i denne forordnings bilag IIa.
- 7 Den i hovedsagen omhandlede korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede fremgår ikke af nævnte bilag IIa.
- 8 Artikel 19 i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Bopæl i en anden medlemsstat end den kompetente stat — almindelige regler«, der er indeholdt i forordningens afdeling 2 med overskriften »Arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer« i kapitel 1 med overskriften »Sygdom og moderskab« i forordningens afsnit III, har følgende ordlyd:

»1. En arbejdstager eller en selvstændig erhvervsdrivende, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, og som opfylder betingelserne i den kompetente stats lovgivning for ret til ydelser, i givet fald ved iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18, har i den stat, hvor han er bosat, ret til følgende ydelser:

[...]

- b) kontantydelse, der udbetales af den kompetente institution i henhold til den for denne institution gældende lovgivning.

[...]

2. Bestemmelserne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat, for så vidt de pågældende ikke har ret til disse ydelser i medfør af lovgivningen i den stat, på hvis område de er bosat.

[...]«

- 9 Artikel 28, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 med overskriften »Ret til pension eller rente i medfør af lovgivningen i en enkelt eller i flere stater i tilfælde, hvor der ikke er ret til ydelser i bopælslandet«, der er indeholdt i forordningens afdeling 5 med overskriften »Pensionister eller rentemodtagere og deres familiemedlemmer« i afsnit III, kapitel 1, bestemmer:

»1. En person, der har ret til pension eller rente efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som ikke har ret til ydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor han er bosat, har dog for sig selv og sine familiemedlemmer krav på disse ydelser, for så vidt han, om fornødent under iagttagelse af bestemmelserne i artikel 18 og bilag VI, vil være berettiget hertil efter lovgivningen i den medlemsstat eller i mindst én af de medlemsstater, som det påhviler at yde pension (rente), såfremt han var bosat i den pågældende stat [...]

[...]«

Nationale bestemmelser

- 10 I henhold til section 20(1)(b) i lov om socialsikringsbidrag og sociale sikringsydelser fra 1992 (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, herefter »SSCBA«) er ydelse ved uarbejdsdygtighed en bidragspligtig ydelse.
- 11 Bidragspligtige ydelser udbetales i henhold til section 163(1)(a) i lov om forvaltning af social sikring fra 1992 (Social Security Administration Act 1992) af National Insurance Fund. Det budget, der er nødvendigt for at fonden kan foretage de pågældende udbetalinger, finansieres i medfør af SSCBA's section 1(1) gennem bidrag fra især lønmodtagere og arbejdsgivere.
- 12 SSCBA's section 30A(4) og (5) forskriver:

»4. For hver uarbejdsdygtighedsperiode kan en person oppebære korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed i en periode på højst 364 dage.

5. Når en person i medfør af (4) ikke længere har ret til korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed, har denne person ret til langtidsydelse ved uarbejdsdygtighed for enhver efterfølgende dag, hvor den pågældende er uarbejdsdygtig, som falder inden for den samme uarbejdsdygtighedsperiode, så længe den pågældende ikke har nået pensionsalderen.«

- 13 Korttidssydelse ved uarbejdsdygtighed udbetales i henhold til SSCBA's section 30B(2) og bilag 4, del I, hertil efter to faste satser. I de første 196 dage er satsen for ydelsen lavere end den sats, der gælder for udbetalingen for resten af perioden på 364 dage. Grundsatsen for langtidssydelsen ved uarbejdsdygtighed er højere end den højeste sats for korttidssydelsen ved uarbejdsdygtighed.
- 14 Bilag 12, stk. 1, til SSCBA udelukker de personer, som har ret til lovbestemte sygedagpenge fra deres arbejdsgiver, fra at modtage ydelser ved uarbejdsdygtighed.
- 15 Retten til ydelser ved uarbejdsdygtighed er i det væsentlige betinget af, at ansøgeren opfylder visse betingelser vedrørende bidragsbetaling. Imidlertid har personer, som ikke har været i stand til at arbejde i deres ungdom, i henhold til SSCBA's section 30A(2A) ret til ydelser ved uarbejdsdygtighed uden at have betalt bidrag, forudsat at den pågældende person:
- »a) er 16 år eller derover på den pågældende dato
- b) er under 20 år eller, i visse tilfælde, 25 år på en dato, som indgår i uarbejdsdygtighedsperioden
- c) har været uarbejdsdygtig i en periode på 196 sammenhængende dage umiddelbart forud for den pågældende dato eller en tidligere dato i uarbejdsdygtighedsperioden, hvor den pågældende var 16 år eller derover

d) den pågældende dag opfylder betingelserne med hensyn til bopæl eller ophold i Storbritannien, og

e) på den pågældende dag ikke er under fuldtidsuddannelse«.

¹⁶ Regulation 16(1) i bekendtgørelsen om social sikring (ydelse ved uarbejdsdygtighed) fra 1994 [Social Security (Incapacity Benefit) Regulations 1994, herefter »SSIBR«] har følgende ordlyd:

»De betingelser, som skal opfyldes i henhold til [SSCBA's] section 30A(2A)(d), med hensyn til bopæl eller ophold i Storbritannien, er for enhver person på den pågældende dato følgende:

a) Den pågældende har fast bopæl i Storbritannien.

b) Den pågældende er ikke underkastet indvandringskontrol som omhandlet i section 115(9) i Immigration and Asylum Act 1999 [lov af 1999 om indvandring og asyl] eller er en person, som er omfattet af stk. 5.

c) Den pågældende opholder sig i Storbritannien.

d) Den pågældende har opholdt sig i Storbritannien i en periode eller i perioder på sammenlagt mindst 26 uger ud af de 52 uger, der ligger umiddelbart forud for den pågældende dato.«

- 17 I henhold til nævnte regulation 16(6) skal disse betingelser være opfyldt på tidspunktet for ansøgningen.

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 18 Lucy Stewart, som er britisk statsborger og født i november 1989, lider af Downs syndrom. I august 2000 bosatte hun sig med sine forældre i Spanien, hvor de har boet siden. Hun fik med tilbagevirkende kraft tildelt en underholdsydelse til handicappede (»Disability Living Allowance«) fra indførelsen af denne ydelse i april 1992. Ydelsen udbetales til hende i Spanien i henhold til overgangsbestemmelserne i artikel 95b i forordning nr. 1408/71.
- 19 Lucy Stewarts far, som senest arbejdede i Storbritannien i skatteåret 2000/2001, har siden oktober 2009 modtaget en arbejdsophørspension efter at have modtaget en erhvervstilknyttet pension. Moderen til sagsøgeren i hovedsagen har siden den 25. juli 2005 modtaget en arbejdsophørspension og modtog tidligere en ydelse på grund af uarbejdsdygtighed.
- 20 Sagsøgeren i hovedsagen har aldrig arbejdet og vil efter al sandsynlighed aldrig kunne udøve erhvervsmæssig beskæftigelse.
- 21 Lucy Stewarts mor indgav i egenskab af værge for sin datter en ansøgning om, at denne blev tilkendt en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede fra sit 16. år, idet der først kunne ansøges om ydelsen fra denne dato. Den 24. november 2005 blev ansøgningen afslået af Secretary of State for Work and Pensions med

den begrundelse, at Lucy Stewart ikke opfyldte betingelsen om ophold i Storbritannien. På samme tid fik sagsøgeren i hovedsagen meddelelse om, at hun blev krediteret for bidrag til den nationale forsikringsordning, så længe hun var ude af stand til at arbejde.

- 22 Moderen til sagsøgeren i hovedsagen anlagde på vegne af sin datter sag til prøvelse af afgørelsen fra Secretary of State for Work and Pensions. Da hun ikke fik medhold, appellerede hun sagen til den forelæggende ret, idet hun gjorde gældende, at de britiske myndigheders afslag på at tildele hendes datter nævnte ydelse ved uarbejdsdygtighed er uforeneligt med EU-retten.
- 23 Den forelæggende ret har præciseret, at den pågældende ydelse ved uarbejdsdygtighed på grund af samtlige de betingelser, hvorunder den finder anvendelse, ofte præsenteres som en »ydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede«.
- 24 Det fremgår desuden af forelæggelsesafgørelsen, at sagsøgeren i hovedsagen opfylder alle de krævede betingelser med henblik på tildeling af korttidsydelsen til unge handicappede, med undtagelse af betingelserne i forbindelse med krav om fast bopæl, om tidligere ophold og om ophold på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen i Storbritannien, jf. SSIBR's regulation 16(1). Den forelæggende ret har bemærket, at selv om Secretary of State for Work and Pensions afslog ansøgningen fra sagsøgeren i hovedsagen med den begrundelse, at hun ikke opholdt sig i Storbritannien ved indgivelsen af sin ansøgning, kunne ansøgningen lige så vel være blevet afslået med den begrundelse, at hun ikke opfyldte de to andre førnævnte betingelser.
- 25 Den forelæggende ret er for det første i tvivl om, hvorvidt korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede er en ydelse i anledning af sygdom som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1408/71, eller en ydelse ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b). Nævnte ret er af den opfattelse, at den pågældende ydelse ikke kan anses for at være en ydelse i anledning af sygdom,

eftersom den ikke erstatter nogen indtægt og ikke indtræder i forbindelse med et indtægtstab, eftersom sagsøgeren i hovedsagen i lighed med størstedelen af de ansøgere, der befinder sig i samme situation som hende, aldrig har arbejdet. Endvidere gælder, stadig ifølge den forelæggende ret, at den uarbejdsdygtighed, som sagsøgeren i hovedsagen er ramt af, ikke er midlertidig.

²⁶ Retten er ligeledes i tvivl om, hvorvidt korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede kan betegnes som en ydelse ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1408/71 som følge af den omstændighed, at denne ydelse udbetales i en periode på højst 364 dage. Efter denne periode modtager sagsøgeren imidlertid ifølge nævnte ret en langtidsydelse ved uarbejdsdygtighed som mange andre i samme situation som hende. Korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed er således en samlet ydelse til trods for dens interne struktur.

²⁷ Den forelæggende ret er for det andet i tvivl om, hvorvidt de tre betingelser, der er nævnt i denne doms præmis 24, er forenelige med EU-retten.

²⁸ Det er på denne baggrund, at Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) har besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er en ydelse, som er kendetegnet ved at være en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede (short-term incapacity benefit in youth), en »ydelse i anledning af sygdom« eller en »ydelse ved invaliditet« som omhandlet i [forordning nr. 1408/71]?

- 2) Såfremt det første spørgsmål besvares med, at en sådan ydelse skal behandles som en ydelse i anledning af sygdom:
- a) Er en person, som sagsøgerens mor, som er endeligt ophørt med alle aktiviteter som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, da hun er gået på pension, da ikke desto mindre en »arbejdstager« som omhandlet i [denne forordnings] artikel 19 som følge af hendes tidligere beskæftigelse som arbejdstager eller aktiviteter som selvstændig erhvervsdrivende, eller finder reglerne i [nævnte forordnings] artikel 27-34 (pensionister eller rentemodtagere) anvendelse?
 - b) Er en person, som sagsøgerens far, som ikke har været beskæftiget som arbejdstager eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed siden 2001, da ikke desto mindre en »arbejdstager« som omhandlet i [samme forordnings] artikel 19, som følge af sin tidligere beskæftigelse som arbejdstager eller aktiviteter som selvstændig erhvervsdrivende?
 - c) Skal en sagsøger behandles som en »pensionist eller rentemodtager« som omhandlet i artikel 28 [i forordning nr. 1408/71] som følge af, at den pågældende er blevet tildelt en ydelse, som er opnået i henhold til artikel 95b i [denne forordning], når henses til, at (i) sagsøger aldrig har været arbejdstager i henhold til artikel 1, litra a), i forordning nr. 1408/71, (ii) sagsøger ikke har nået den lovbestemte pensionsalder, og (iii) sagsøger kun er omfattet af det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71 som et familiemedlem?
 - d) Hvis en pensionist eller rentemodtager er omfattet af artikel 28 i forordning nr. 1408/71, har et familiemedlem til denne pensionist eller rentemodtager, som altid har haft bopæl sammen med og i den samme stat som pensionisten eller rentemodtageren, da i henhold til [denne forordnings] artikel 28, stk. 1, sammenholdt med [nævnte forordnings] artikel 29, ret til en kontantydelse i anledning af sygdom fra den kompetente institution i henhold til [samme forordnings] artikel 28, stk. 2, hvis en sådan ydelse (i givet fald) skal udbetales til familiemedlemmet (og ikke til pensionisten/rentemodtageren)?

- e) Er anvendelsen [som følge af besvarelsen af punkt a)-d) ovenfor] af en betingelse i den nationale sociallovgivning, hvorefter den oprindelige ret til en ydelse i anledning af sygdom er begrænset til personer, som tidligere har opholdt sig en vis periode i den kompetente medlemsstat inden for en nærmere angivet periode, forenelig med bestemmelserne i artikel 19 og/eller 28 i forordning nr. 1408/71?
- 3) Hvis det første spørgsmål besvares med, at en ydelse af denne art skal behandles som en ydelse ved invaliditet, betyder ordlyden af artikel 10 i forordning nr. 1408/71, som omhandler ydelser, hvortil der er »erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater«, da, at medlemsstater i henhold til forordning nr. 1408/71 fortsat har ret til at fastsætte betingelser for den oprindelige ret til sådanne invaliditetsydelser, der er baseret på bopæl i medlemsstaten eller på, at ansøgeren kan dokumentere det fornødne tidligere ophold i medlemsstaten, således at en ansøger ikke først kan gøre krav gældende om en sådan ydelse fra en anden medlemsstat?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- ²⁹ Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, som den i hovedsagen omhandlede, er en ydelse i anledning af sygdom eller en ydelse ved invaliditet som omhandlet i forordning nr. 1408/71.

- ³⁰ Det bemærkes indledningsvis, at dette spørgsmål således ikke vedrører den almindelige ordning vedrørende ydelser ved uarbejdsdygtighed, som tildeles i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, men specifikt vedrører ydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, hvis karakter og tildelingsbetingelser er forskellige, således som det fremgår af denne doms præmis 10-17.
- ³¹ I henhold til artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i forordning nr. 1408/71 finder denne forordning anvendelse på lovgivning om sociale sikringsgrene, der henholdsvis vedrører ydelser i anledning af sygdom og ydelser ved invaliditet, herunder ydelser, der tager sigte på at bevare eller forbedre erhvervsevnen.
- ³² Efter fast retspraksis kan en ydelse anses for en social sikringsydelse, såfremt den tildeles de berettigede uden nogen individuel bedømmelse af personlige behov, men efter lovbestemte kriterier og forudsat, at den vedrører én af de risici, der udtrykkeligt er anført i artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 1408/71 (jf. bl.a. dom af 21.2.2006, sag C-286/03, Hosse, Sml. I, s. 1771, præmis 37, af 18.12.2007, forenede sager C-396/05, C-419/05 og C-450/05, Habelt m.fl., Sml. I, s. 11895, præmis 63, samt af 11.9.2008, sag C-228/07, Petersen, Sml. I, s. 6989, præmis 19).
- ³³ I det foreliggende tilfælde er det ubestridt, at dette gælder for den i hovedsagen omhandlede ydelse, eftersom den tildeles på grundlag af objektive kriterier, der er fastsat i section 30A(2A) i SSCBA, idet de kompetente myndigheder ikke råder over nogen beføjelse til at foretage en individuel bedømmelse af ansøgerens behov, og eftersom denne ydelse er bestemt til at imødegå risikoen for enten sygdom eller invaliditet, hvilket fremgår af artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i forordning nr. 1408/71.

- 34 Det er endvidere ubestridt, at sagsøgeren i hovedsagen henhører under det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71, som fastlagt i forordningens artikel 2, stk. 1.
- 35 Hvad angår den præcise fastlæggelse af karakteren af den i hovedsagen omhandlede ydelse følger det af Domstolens praksis, at kravet om en ensartet anvendelse af EU-retten indebærer, at de begreber, der anvendes i EU-retten, ikke må variere alt efter særegenhederne i hvert enkelt nationalt retssystem, men skal bero på objektive kriterier, som er fastlagt inden for rammerne af EU-retten. I overensstemmelse med dette princip skal begreberne ydelser i anledning af sygdom og ydelser ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a) og b), i forordning nr. 1408/71 ved anvendelsen af denne forordning ikke fastlægges ud fra arten af den nationale lovgivning, der indeholder de nationale bestemmelser om ydelserne, men på grundlag af rene EU-regler, der fastlægger indholdet af de nævnte ydelser (jf. i denne retning dom af 10.1.1980, sag 69/79, Jordens-Vosters, Sml. s. 75, præmis 6).
- 36 I denne forbindelse må der, for at sondre mellem de forskellige grupper af sociale sikringsydelser, tages hensyn til den risiko, som hver enkelt ydelse dækker (dom af 18.7.2006, sag C-406/04, De Cuyper, Sml. I, s. 6947, præmis 27).
- 37 Som Det Forenede Kongeriges regering og Europa-Kommissionen med rette har anført, dækker en ydelse i anledning af sygdom som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a), i forordning nr. 1408/71 den risiko, der er forbundet med en sygdomstilstand, som medfører en midlertidig afbrydelse af den pågældendes aktiviteter.
- 38 En ydelse ved invaliditet som omhandlet i nævnte forordnings artikel 4, stk. 1, litra b), har derimod generelt til formål at dække risikoen for en foreskrevet grad af uarbejdsdygtighed, når det er sandsynligt, at uarbejdsdygtigheden vil være permanent eller langvarig (jf. analogt dom af 11.7.2006, sag C-13/05, Chacón Navas, Sml. I, s. 6467, præmis 45).

- 39 Den forelæggende rets tvivl med hensyn til klassificeringen af korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som en ydelse i anledning af sygdom eller en ydelse ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a) eller b), i forordning nr. 1408/71 følger af, at denne ydelse henhører under en national lovgivning, som foreskriver en udbetaling i to etaper, den første etape, som benævnes en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed, i en periode på højest 364 dage, og den anden etape, som benævnes en langtidsydelse ved uarbejdsdygtighed, i en ubegrænset periode indtil det tidspunkt, hvor ansøgeren når den lovbestemte pensionsalder.
- 40 Det bemærkes i denne forbindelse, således som den forelæggende ret har konstateret, at sagsøgeren i hovedsagen i lighed med størstedelen af de personer, som ansøger om at modtage korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, er ude af stand til at arbejde og aldrig har udøvet erhvervsmæssig beskæftigelse. Ifølge denne ret er der her tale om et generelt karakteristisk træk ved de ansøgere, der har ret til denne ydelse.
- 41 Den forelæggende ret har endvidere påpeget, at sagsøgeren i hovedsagen, samt størstedelen af de personer, som har ret til denne ydelse, ved udløbet af perioden for udbetaling af korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede uundgåeligt vil være berettiget til langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed som følge af den permanente karakter af hendes handicap.
- 42 Det fremgår nemlig af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at selv om der tildeles en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, omdannes denne ved udløbet af perioden for udbetaling heraf til en langtidsydelse ved uarbejdsdygtighed alene på den betingelse, at det handicap, som ansøgeren har, er vedvarende. Ansøgeren kan imidlertid ikke ansøge om langtidsydelse ved uarbejdsdygtighed fra starten, selv om det er ubestridt, at han er berettiget hertil, henset til den permanente eller langvarige karakter af hans handicap. For en ansøger med et sådant handicap er korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede således kun en foreløbig etape med henblik på, at han ved udløbet af perioden for udbetaling af denne kan ansøge om langtidsydelse ved uarbejdsdygtighed.

- 43 I et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor sagsøgeren har et permanent eller langvarigt handicap, indgår korttidsydelsen og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede følgelig nødvendigvis i en sammenhæng.
- 44 Den forelæggende ret understreger nemlig, at korttidsydelsen og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed udgør en samlet ydelse, til trods for bestemmelserne for disses gennemførelse.
- 45 I et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor det ved indgivelsen af ansøgningen er uomtvistet, at sagsøgeren har et permanent eller langvarigt handicap, har korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, henset til sammenhængen mellem denne ydelse og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed, følgelig karakter af at være en ydelse ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1408/71.
- 46 Denne konklusion bestyrkes såvel af genstanden for og formålet med korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som af beregningsgrundlaget og betingelserne for tildeling af denne ydelse (jf. analogt dom af 5.7.1983, sag 171/82, Valentini, Sml. s. 2157, præmis 13, De Cuyper-dommen, præmis 25, og Petersen-dommen, præmis 21).
- 47 Hvad først angår genstanden for og formålet med korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede bemærkes, at denne erstattede ydelsen ved alvorlig invaliditet. Modtagerne af denne ydelse er personer fra 16-25 år, som er ude af stand til at arbejde som følge af en sygdom eller et handicap.

- 48 Personer, som har ret til lovbestemte sygedagpenge, er imidlertid i henhold til bilag 12, stk. 1, til SSCBA udelukket fra at modtage nævnte ydelse. Personer, som er ude af stand til at arbejde som følge af en midlertidig forværring af deres helbredstilstand, og som på samme tid opfylder betingelserne for tildeling af såvel lovbestemte sygedagpenge som korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, modtager således generelt den første ydelse og ikke den anden.
- 49 Desuden fremgår det af de for Domstolen forelagte sagsakter, at nævnte ydelse har til formål at tildele ansøgeren økonomiske midler, som gør det muligt for ham at dække sine fornødenheder. Den forelæggende ret har herved præciseret, at korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede i modsætning til en ydelse i anledning af sygdom ikke har til formål at erstatte en indtægt under et indtægtstab, eftersom hovedparten af modtagerne af denne ydelse ligesom sagsøgeren i hovedsagen aldrig har arbejdet. Der foreligger derfor ifølge nævnte domstol hverken nogen indtægt, der skal erstattes, eller noget indtægtstab.
- 50 Hvad dernæst angår betingelserne for tildeling af nævnte ydelse vedrører disse ifølge SSCBA's section 30A(2A) navnlig ansøgerens alder, ansøgerens arbejdsudygtighed, den omstændighed, at ansøgeren ikke er under fuldtidsuddannelse samt kravene vedrørende bopæl og ophold i Storbritannien. Det bemærkes i denne forbindelse, at disse betingelser ikke varierer, alt efter om der er tale om korttidsydelsen eller langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede. Langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed udgør nemlig en fortsættelse af korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed, uden at det er nødvendigt på ny at godtgøre, at nævnte betingelser er opfyldt, for så vidt som arbejdsudygtigheden vedvarer.
- 51 Hvad endelig angår beregningsgrundlaget for såvel korttidsydelsen som langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede bemærkes, at denne er en ugentlig ydelse, hvis størrelse ikke afhænger hverken af modtagerens indkomst- og formueforhold, eller af status for dennes bidragsbetalinger. Størrelsen fastsættes i henhold til tre forskellige satser, der finder anvendelse på henholdsvis den første halvdel af perioden

for udbetaling af korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, den anden halvdel af denne periode og på perioden for udbetaling af langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed.

- 52 Den omstændighed, at der gælder forskellige satser for korttidsydelsen og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, er ikke tilstrækkelig til at fastslå, at ydelsens karakter ændrer sig alt efter den gældende sats, for så vidt som der i det foreliggende tilfælde findes to forskellige satser endog for korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, således som det fremgår af den foregående præmis. Under alle omstændigheder understreges, således som det fremgår af denne doms præmis 44, at korttidsydelsen og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til trods for dens interne struktur udgør en samlet ydelse.
- 53 Det må herefter fastslås, at det følger såvel af genstanden for og formålet med korttidsydelsen og langtidsydelsen ved uarbejdsdygtighed som af tildelingsbetingelserne herfor, at ydelsen i et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor det ved indgivelsen af ansøgningen er uomtvistet, at sagsøgeren har et permanent eller langvarigt handicap, og uanset den omstændighed, at nævnte ydelse udbetales i to på hinanden følgende etaper, direkte vedrører risikoen for invaliditet i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1408/71.
- 54 Henset til ovenstående bemærkninger, skal det første spørgsmål besvares med, at en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som den i hovedsagen omhandlede er en ydelse ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 1408/71, hvis det er uomtvistet, at ansøgeren på datoen for indgivelsen af ansøgningen har et permanent eller langvarigt handicap.

Det andet spørgsmål

- 55 Henset til besvarelsen af det første spørgsmål, er det uforholdt at besvare det andet spørgsmål.

Det tredje spørgsmål

- 56 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 i tilfælde af, at en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som den i hovedsagen omhandlede skal anses for at være en ydelse ved invaliditet, skal fortolkes således, at den er til hinder for, at en medlemsstat betinger tildeling af nævnte ydelse af krav om, at ansøgeren har fast bopæl og tidligere ophold på medlemsstatens område.

- 57 Det fremgår af forelæggelsesafgårelsen, at tildeling af korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede bl.a. er underlagt tre kumulative betingelser, nemlig:

- at ansøgeren har fast bopæl i Storbritannien
- at han har opholdt sig i Storbritannien i en periode eller i perioder på sammenlagt mindst 26 uger ud af de 52 uger, der ligger umiddelbart forud for datoen for indgivelsen af ansøgningen om tildeling af den pågældende ydelse, og
- at han opholder sig i Storbritannien på denne dato.

- 58 Det præciseres, at disse betingelser vedrører erhvervelsen og ikke bevarelsen af den pågældende ydelse.

Betingelsen om fast bopæl

- 59 Som det fremgår af besvarelsen af det første spørgsmål, skal korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede anses for at være en ydelse ved invaliditet med henblik på anvendelsen af forordning nr. 1408/71. Som sådan henhører den under anvendelsesområdet for denne forordnings artikel 10. Ifølge denne bestemmelses stk. 1, første afsnit, kan »kontantydelse ved invaliditet [...], hvortil der er erhvervet ret efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater [...], medmindre andet er bestemt i denne forordning, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosat i en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende«.
- 60 I denne forbindelse har Det Forenede Kongeriges regering gjort gældende, at forordning nr. 1408/71 indfører en koordineringsordning, hvorefter medlemsstaterne fortsat har kompetence til at fastsætte betingelserne for tildeling af sociale sikringsydelse, forudsat at disse betingelser ikke medfører nogen forskelsbehandling mellem Unionens arbejdstagere. Denne forordning gør det således muligt at fastsætte en sontring mellem erhvervelsen af en ydelse på den ene side og bevarelsen af en allerede erhvervet ydelse på den anden side. Ordlyden af nævnte forordnings artikel 10, stk. 1, første afsnit, bekræfter, at denne bestemmelse ingen indvirkning har på betingelserne for erhvervelsen af retten til en ydelse ved invaliditet.
- 61 Dette argument kan ikke tiltrædes. Som Domstolen allerede har påpeget, er formålet med bestemmelsen i artikel 10 i forordning nr. 1408/71 nemlig at beskytte de

pågældende mod de tab, som ville kunne følge af en flytning af deres bopæl fra en medlemsstat til en anden. Det følger ikke blot af dette princip, at den pågældende bevarer retten til at modtage de i denne bestemmelse omhandlede ydelser, der er erhvervet i henhold til lovgivningen i en eller flere medlemsstater, selv efter at have taget bopæl i en anden medlemsstat, men ligeledes, at han ikke kan afskæres fra at erhverve en sådan ret udelukkende med den begrundelse, at han ikke har bopæl på området i den stat, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende (jf. i denne retning dom af 7.11.1973, sag 51/73, Smieja, Sml. s. 1213, præmis 20-22, af 10.6.1982, sag 92/81, Camera, Sml. s. 2213, præmis 14, og af 24.2.1987, forenede sager 379/85-381/85 og 93/86, Giletti m.fl., Sml. s. 955, præmis 15).

- 62 Domstolen har ligeledes fastslået — i modsætning til det af Det forenede Kongeriges regering påståede — at ifølge artikel 10 i forordning nr. 1408/71 kan hverken erhvervelse af ret til eller opretholdelse af de i bestemmelsen omhandlede ydelser bortfalde alene med den begrundelse, at den pågældende ikke er bosat i den medlemsstat, hvor den forpligtede institution er beliggende (dom af 20.6.1991, sag C-356/89, Newton, Sml. I, s. 3017, præmis 23).
- 63 At lade anvendelsen af det i artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 fastsatte princip om ophævelse af bopælsbestemmelser afhænge af spørgsmålet om, hvorvidt sådanne bestemmelser er fastsat i den nationale lovgivning som en betingelse for at erhverve de ydelser, der er opregnet i denne bestemmelse, eller som betingelse for bevarelse af disse ydelser, ville endvidere være ensbetydende med at tillade medlemsstaterne at tilsidesætte dette principps effektive virkning ved at vælge at betegne de bopælsbestemmelser, som de fastsætter, som betingelse for tildeling af disse ydelser frem for betingelse for bevarelse af disse ydelser med henblik på at unddrage en given ydelse fra nævnte principps anvendelsesområde.
- 64 Den omstændighed, at korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede er en ikke-bidragsspligtig ydelse, eftersom den tildeles uafhængigt af ansørgernes bidragsbetaling, kan ikke rejse tvivl om ovenstående gennemgang.

- ⁶⁵ Det fremgår nemlig af artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 1408/71, at denne forordning principielt finder anvendelse på sociale sikringsordninger med eller uden bidragspligt.
- ⁶⁶ Desuden indeholder artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 et generelt forbud mod, at de kompetente institutioner nedsætter, ændrer, stiller i bero, inddrager eller beslaglægger ydelser ved invaliditet med den begrundelse, at den berettigede er bosat i en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende. De eneste undtagelser til dette forbud er dem, der udtrykkeligt fremgår af EU-lovgivningen (jf. i denne retning Giletti-dommen, præmis 16).
- ⁶⁷ En sådan undtagelse er fastsat i artikel 10a i forordning nr. 1408/71. Denne bestemmelse foreskriver, at personer, der henhører under denne forordnings anvendelsesområde, kan modtage særlige, ikke-bidragspligtige ydelser, der er anført i nævnte forordnings artikel 4, stk. 2a, udelukkende i den medlemsstat, på hvis område de er bosat, og i henhold til dennes lovgivning, såfremt disse ydelser er anført i samme forordnings bilag IIa. Korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede er imidlertid ikke nævnt i dette bilag. Følgelig finder det i artikel 10a i forordning nr. 1408/71 fastsatte princip, hvorefter særlige, ikke-bidragspligtige ydelser ikke kan eksporteres, ikke anvendelse på den i hovedsagen omhandlede ydelse.
- ⁶⁸ Eftersom ingen anden bestemmelse i nævnte forordning tillader medlemsstaterne i et tilfælde som Lucy Stewards at fravige det i samme forordnings artikel 10, stk. 1, første afsnit, fastsatte princip om ophævelse af bopælsbestemmelser, følger heraf, at ydelser ved invaliditet principielt kan eksporteres til en anden medlemsstat end den, hvori den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende (jf. i denne retning dom af 4.11.1997, sag C-20/96, Snares, Sml. I, s. 6057, præmis 40, og Petersen-dommen, præmis 38).

- 69 Korttidsydelsen ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede falder derfor ikke uden for det i nævnte artikel 10, stk. 1, første afsnit, fastsatte princip om ophævelse af bopælsbestemmelser, som, således som det fremgår af denne doms præmis 61 og 62, er til hinder for, at såvel erhvervelsen som bevarelsen af retten til de i denne bestemmelse omhandlede ydelser afslås blot med den begrundelse, at ansøgeren er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat.
- 70 Følgelig er artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 til hinder for, at erhvervelsen af retten til korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede underlægges en betingelse om fast bopæl i den kompetente medlemsstat.

Betingelsen om tidligere ophold

- 71 Sagsøgeren i hovedsagen og Kommissionen er af den opfattelse, at artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 er til hinder for ikke blot en betingelse om fast bopæl på den kompetente medlemsstats område, men ligeledes en betingelse om tidligere ophold på dette område. Ifølge disse skal der ikke foretages en sontring mellem disse to betingelser, idet betingelsen om tidligere ophold skal anses for en betingelse om midlertidig bopæl, for så vidt som det herved kræves, at ansøgeren har opholdt sig i Storbritannien i en vis periode.
- 72 Det bemærkes i denne forbindelse, at artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 omhandler bopælsbestemmelser, således som det bl.a. fremgår af overskriften. Med henblik på anvendelsen af nævnte forordning betyder udtrykket »bopæl« i overensstemmelse med forordningens artikel 1, litra h), »sædvanligt opholdssted«.

73 Det er korrekt, at en betingelse om tidligere ophold i visse tilfælde i praksis ville kunne svare til en bestemmelse om fast bopæl, bl.a. når en sådan betingelse kræver lange opholdsperioder på den pågældende medlemsstats område, og/eller når nævnte betingelse skal opfyldes under hele udbetalingen af den pågældende ydelse. I sådanne tilfælde er artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 imidlertid ligeledes til hinder for en betingelse om tidligere ophold, for så vidt som denne kan sidestilles med en bopælsbestemmelse som omhandlet i denne artikel.

74 I det foreliggende tilfælde er der, således som det fremgår af denne doms præmis 17 og 57, tale om en betingelse om ophold i Storbritannien i en periode eller i perioder på sammenlagt mindst 26 uger ud af de 52 uger, der ligger umiddelbart forud for datoen for ansøgningen om tildeling af den pågældende ydelse, idet denne betingelse først skal opfyldes på tidspunktet for ansøgningen. Eftersom betingelsen om tidligere ophold derfor ikke nødvendigvis er en »bopælsbestemmelse« som omhandlet i artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71, skal dennes overensstemmelse med de andre relevante bestemmelser i EU-retten undersøges.

75 Hertil bemærkes, at forordning nr. 1408/71 ikke indfører en fælles socialsikringsordning, men udelukkende har til formål at sikre en samordning af medlemsstaternes nationale sikringsordninger, som fortsat består (dom af 5.7.1988, sag 21/87, Borowitz, Sml. s. 3715, præmis 23, af 3.4.2008, sag C-331/06, Chuck, Sml. I, s. 1957, præmis 27, og Petersen-dommen, præmis 41). Ifølge fast retspraksis bevarer medlemsstaterne således deres kompetence til selv at udforme deres sociale sikringsordninger (jf. i denne retning dom af 7.2.1984, sag 238/82, Duphar m.fl., Sml. s. 523, præmis 16, af 17.6.1997, sag C-70/95, Sodemare m.fl., Sml. I, s. 3395, præmis 27, og af 1.4.2008, sag C-212/06, Gouvernement de la Communauté française og gouvernement wallon, Sml. I, s. 1683, præmis 43).

- ⁷⁶ I mangel af en harmonisering på EU-niveau tilkommer det følgelig hver medlemsstat i lovgivningen dels at fastsætte vilkårene for retten eller forpligtelsen til at blive tilsluttet en social sikringsordning, dels at fastsætte de betingelser, som en person skal opfylde for at være berettiget til ydelser (dom af 28.4.1998, sag C-158/96, Kohll, Sml. I, s. 1931, præmis 18 og den deri nævnte retspraksis).
- ⁷⁷ Ved udøvelsen af denne kompetence skal medlemsstaterne imidlertid overholde EU-retten og navnlig EUF-traktatens bestemmelser om unionsborgeres ret til at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område (jf. analogt dom af 29.4.2004, sag C-224/02, Pusa, Sml. I, s. 5763, præmis 19, og af 26.10.2006, sag C-192/05, Tas-Hagen og Tas, Sml. I, s. 10451, præmis 22).
- ⁷⁸ Det bemærkes i denne forbindelse, at artikel 20 TEUF tildeler enhver statsborger i en medlemsstat status som unionsborger (jf. bl.a. dom af 11.7.2002, sag C-224/98, D'Hoop, Sml. I, s. 6191, præmis 27, og af 8.3.2011, sag C-34/09, Ruiz Zambrano, Sml. I, s. 1177, præmis 40). Sagsøgeren i hovedsagen, som er statsborger i en medlemsstat, har denne status.
- ⁷⁹ Det bemærkes, at selv om den forelæggende ret har begrænset sit spørgsmål til fortolkningen af forordning nr. 1408/71, er en sådan omstændighed ikke til hinder for, at Domstolen oplyser den nationale ret om alle de elementer til fortolkning af EU-retten, som kan være til nytte ved afgørelsen af den sag, som verserer for den, uanset om retten har henvist hertil ved affattelsen af sit spørgsmål (jf. i denne retning dom af 12.12.1990, sag C-241/89, SARPP, Sml. I, s. 4695, præmis 8, af 21.2.2006, sag C-152/03, Ritter-Coulais, Sml. I, s. 1711, præmis 29, og af 26.4.2007, sag C-392/05, Alevizos, Sml. I, s. 3505, præmis 64).

- ⁸⁰ Unionsborgerskabets formål er at skabe den grundlæggende status for medlemsstaternes statsborgere, idet det gør det muligt for dem blandt disse statsborgere, som befinder sig i samme situation, inden for traktatens materielle anvendelsesområde at blive undergivet samme retlige behandling, uanset deres nationalitet og med forbehold af udtrykkeligt fastsatte undtagelser i denne henseende (jf. i denne retning dom af 20.9.2001, sag C-184/99, Grzelczyk, Sml. I, s. 6193, præmis 31, D’Hoop-dommen, præmis 28, og dom af 23.4.2009, sag C-544/07, Rüffler, Sml. I, s. 3389, præmis 62).
- ⁸¹ Blandt de situationer, der henhører under EU-rettens materielle anvendelsesområde, er de, der er knyttet til udøvelsen af de ved traktaten sikrede grundlæggende friheder, bl.a. de, der er knyttet til udøvelsen af retten til frit at færdes og opholde sig på medlemsstaternes område i henhold til artikel 21 TEUF (jf. i denne retning Grzelczyk-dommen, præmis 33, D’Hoop-dommen, præmis 29, og Rüffler-dommen, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- ⁸² I hovedsagen er det ubestridt, at Lucy Stewart i sin egenskab af unionsborger har udøvet sin ret til frit at færdes og tage ophold i en anden medlemsstat end sin oprindelsesmedlemsstat.
- ⁸³ Da en unionsborger i alle medlemsstaterne skal undergives samme retlige behandling som den, der tilkommer statsborgere fra disse medlemsstater, der befinder sig i samme situation, ville det være uforeneligt med retten til fri bevægelighed, hvis vedkommende i værtsmedlemsstaten fik en mindre gunstig behandling end den, han eller hun ville få, hvis der ikke var gjort brug af beføjelserne efter traktaten for så vidt angår borgernes bevægelighed (jf. D’Hoop-dommen, præmis 30, og Pusa-dommen, præmis 18).
- ⁸⁴ Disse beføjelser ville ikke få fuld virkning, såfremt en statsborger i en medlemsstat kunne blive foranlediget til at opgive at benytte sig af dem som følge af hindringer for hans ret til frit at færdes og tage ophold i en anden medlemsstat forårsaget af

nationale bestemmelser, der straffer ham alene på grund af den omstændighed, at han har udnyttet disse beføjelser (jf. i denne retning D'Hoop-dommen, præmis 31, Pusa-dommen, præmis 19, Tas-Hagen og Tas-dommen, præmis 30, dom af 4.12.2008, sag C-221/07, Zablocka-Weyhermüller, Sml. I, s. 9029, præmis 34, og Rüffler-dommen, præmis 65).

⁸⁵ En lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der betinger erhvervelsen af retten til korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede af en betingelse om tidligere ophold, kan ved selve sin karakter afholde ansøgere, som sagsøgeren i hovedsagen, fra at udøve deres ret til fri bevægelighed ved at forlade den medlemsstat, hvori de er statsborgere, med henblik på at bosætte sig i anden medlemsstat. Selv om ansøgere, som ikke har gjort brug af traktatens muligheder med hensyn til færd og ophold, let kan opfylde førnævnte betingelse, er dette nemlig ikke tilfældet for ansøgere, som har gjort brug heraf. Der er faktisk stor sandsynlighed for, at sidstnævnte som følge af at have bosat sig i en anden medlemsstat ikke opfylder nævnte betingelse.

⁸⁶ En national lovgivning af en sådan art, som stiller visse statsborgere fra medlemsstaterne ringere, blot fordi de har gjort brug af deres ret til frit at færdes og tage ophold i en anden medlemsstat, udgør en hindring for de friheder, der ifølge artikel 21, stk. 1, TEUF tilkommer enhver unionsborger (jf. D'Hoop-dommen, præmis 35, Pusa-dommen, præmis 20, De Cuyper-dommen, præmis 39, og Rüffler-dommen, præmis 73).

⁸⁷ En sådan hindring er kun berettiget i henhold til EU-retten, såfremt den er begrundet i objektive hensyn, der er uafhængige af de berørte personers nationalitet og står i rimeligt forhold til det formål, der lovligt tilstræbes med den nationale lovgivning (jf. De Cuyper-dommen, præmis 40, Tas-Hagen og Tas-dommen, præmis 33, Zablocka-Weyhermüller-dommen, præmis 37, og Rüffler-dommen, præmis 74).

- ⁸⁸ Det Forenede Kongeriges regering er i denne forbindelse af den opfattelse, at der foreligger objektive grunde, som gør det muligt at undergive erhvervelsen af retten til korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede en betingelse om tidligere ophold på den kompetente medlemsstats område. Den nationale lovgivning har nemlig til formål at sikre, dels at der foreligger en effektiv, kontinuerlig forbindelse mellem denne medlemsstat og modtageren af ydelsen, dels at den nationale sociale sikringsordning er i økonomisk ligevægt.
- ⁸⁹ Domstolen har allerede fastslået, at det er legitimt for den nationale lovgiver at ville sikre sig, at der består en reel forbindelse mellem den, der ansøger om en ydelse, og den kompetente medlemsstat (jf. i denne retning D'Hoop-dommen, præmis 38, og dom af 23.3.2004, sag C-138/02, Collins, Sml. I, s. 2703, præmis 67), samt at sikre den sociale sikringsordnings økonomiske ligevægt (jf. i denne retning Kohll-dommen, præmis 41, og Petersen-dommen, præmis 57).
- ⁹⁰ Heraf følger, at de tilstræbte formål med en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der har til formål at etablere en reel forbindelse mellem ansøgeren om korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede og den kompetente medlemsstat samt at sikre den sociale sikringsordnings økonomiske ligevægt i princippet udgør lovlige formål, der kan begrunde restriktioner for retten til frit at færdes og tage ophold, der er fastsat i artikel 21 TEUF.
- ⁹¹ Det forenede Kongeriges regering har desuden anført, at betingelsen om tidligere ophold på den kompetente medlemsstats område står i rimeligt forhold til det forfulgte formål, for så vidt som der kun kræves en kort opholdsperiode på i alt 26 uger. Endvidere skal ansøgeren først opfylde denne betingelse på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen. Ifølge nævnte regering foreligger der i øvrigt ikke andre måder, som

på samme tid gør det muligt at fastslå, at der foreligger en tilstrækkelig forbindelse til Det Forenede Kongerige, og at beskytte den sociale sikringsordnings integritet.

- 92 Under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende, hvor erhvervelsen af retten til en ikke-bidragspligtig ydelse ikke er underlagt betingelser om bidragsbetaling, kan det anses for legitimt, at en medlemsstat først tildeler en sådan ydelse, efter at det har kunnet fastslås, at der foreligger en reel forbindelse mellem ansøgeren og den kompetente stat.
- 93 Den omstændighed, at der foreligger en sådan forbindelse, vil imidlertid rent faktisk kunne efterprøves, bl.a. ved en konstatering af, at den pågældende person i en periode af en rimelig varighed reelt har opholdt sig på denne medlemsstats område.
- 94 I det foreliggende tilfælde betyder betingelsen om tidligere ophold på den kompetente medlemsstats område ifølge den nationale lovgivning, at ansøgeren for at kunne modtage korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede skal have opholdt sig i Storbritannien i en periode eller i perioder på sammenlagt mindst 26 uger ud af de 52 uger, der ligger umiddelbart forud for datoen for ansøgningen. I overensstemmelse med SSIBR's regulation 16(6) og således som Det Forenede Kongeriges regering har gjort gældende, er det desuden tilstrækkeligt, at denne betingelse om tidligere ophold er opfyldt på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen.
- 95 Selv om det er korrekt, at de nærmere vilkår for anvendelsen af nævnte betingelse ikke i sig selv forekommer urimelige, bemærkes ikke desto mindre, at betingelsen har en for ensidig karakter. Ved at pålægge specifikke perioder for tidligere ophold på den kompetente medlemsstats område prioriterer betingelsen om tidligere ophold nemlig utilbørligt en omstændighed, der ikke nødvendigvis er udtryk for den reelle og faktiske grad af tilknytning mellem den, der ansøger om en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, og nævnte medlemsstat, og lader alle andre relevante omstændigheder ude af betragtning. Betingelsen går således ud over

det, der er nødvendigt for opnå det tilstræbte formål (jf. analogt D'Hoop-dommen, præmis 39).

- ⁹⁶ Det kan nemlig ikke udelukkes, at en sådan tilknytning kan fastslås ved hjælp af andre relevante omstændigheder.
- ⁹⁷ Sådanne omstændigheder skal for det første findes i de forhold, som findes mellem ansøgeren og den kompetente medlemsstats sociale sikringsordning. I denne forbindelse fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at sagsøgeren i hovedsagen allerede modtager underholdsydelse til handicappede i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige.
- ⁹⁸ Desuden fremgår det af nævnte afgørelse, at sagsøgeren i hovedsagen krediteres for bidrag til den nationale britiske forsikringsordning, som hver uge tilføres hendes konto i forsikringsordningen.
- ⁹⁹ Heraf følger, at Lucy Stewart allerede på en vis måde er tilknyttet den pågældende sociale sikringsordning.
- ¹⁰⁰ Andre omstændigheder, der kan godtgøre, at der foreligger en reel forbindelse mellem ansøgeren og den kompetente medlemsstat, kan for det andet fremgå af den familiemæssige sammenhæng, hvori ansøgeren indgår. I hovedsagen er det ubestridt, at Lucy Stewart, der som følge af sit handicap er ude af stand til selv at handle, er afhængig af sine forældre, som passer hende og repræsenterer hende i hendes forbindelser med omverdenen. Imidlertid modtager både Lucy Stewarts mor og far en

arbejdsophørspension i henhold til lovgivningen i Det Forenede Kongerige. Desuden udøvede Lucy Stewarts far en erhvervsmæssig beskæftigelse i denne medlemsstat, før han gik på pension, mens Lucy Stewarts mor tidligere, stadig i henhold til lovgivningen i samme medlemsstat, modtog en ydelse på grund af uarbejdsdygtighed.

- 101 Endelig er det ubestridt, at sagsøgeren i hovedsagen, som er britisk statsborger, har tilbragt en betydelig del af sit liv i Det forenede Kongerige.
- 102 De i denne doms præmis 97-101 nævnte omstændigheder forekommer derfor egnede til at godtgøre, at der foreligger en reel og tilstrækkelig tilknytning mellem sagsøgeren i hovedsagen og den kompetente medlemsstat.
- 103 De foregående betragtninger kan ligeledes fremføres med hensyn til formålet om at sikre den nationale sociale sikringsordnings økonomiske ligevægt. Nødvendigheden af at godtgøre en reel og tilstrækkelig tilknytning mellem ansøgeren og den kompetente medlemsstat gør det nemlig muligt for nævnte medlemsstat at sikre sig, at den økonomiske byrde forbundet med udbetaling af den i hovedsagen omhandlede ydelse ikke bliver urimelig.
- 104 Følgelig går en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, der underlægger erhvervelsen af retten til en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede en betingelse om tidligere ophold på den kompetente medlemsstats område og lader alle andre omstændigheder, som gør det muligt at godtgøre, at der foreligger en reel forbindelse mellem ansøgeren og denne medlemsstat, ude af betragtning, ud over det, der er nødvendigt for at opnå det tilstræbte formål og udgør derfor en ubegrundet begrænsning af de friheder, der er sikret alle unionsborgere ved artikel 21, stk. 1, TEUF.

Betingelsen om ophold på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen

- ¹⁰⁵ Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at ansøgningen fra sagsøgeren i hovedsagen om at modtage korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede blev afvist, fordi ansøgeren ikke opholdt sig på det nationale område på tidspunktet for indgivelsen af hendes ansøgning. Selv om affattelsen af det tredje spørgsmål ikke udtrykkeligt nævner denne betingelse om ophold, tilkommer det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, under disse omstændigheder Domstolen at undersøge nævnte betingelse med henblik på at give den forelæggende ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den (jf. bl.a. dom af 17.7.1997, sag C-334/95, Krüger, Sml. I, s. 4517, præmis 22, af 28.11.2000, sag C-88/99, Roquette Frères, Sml. I, s. 10465, præmis 18, og af 11.7.2002, sag C-62/00, Marks & Spencer, Sml. I, s. 6325, præmis 32).
- ¹⁰⁶ Det bemærkes i denne forbindelse, at betingelsen om ophold på den kompetente medlemsstats område på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen af de i denne doms præmis 80-87 anførte grunde udgør en begrænsning af de friheder, som ifølge artikel 21, stk. 1, TEUF tilkommer enhver unionsborger.
- ¹⁰⁷ En sådan begrænsning kan kun være berettiget i henhold til EU-retten, hvis den bl.a. er egnet til at nå det formål, der lovligt tilstræbes med den nationale lovgivning.
- ¹⁰⁸ Nævnte betingelse kan imidlertid ikke betegnes som et middel, der er egnet til at opfylde de i denne doms præmis 89 tilstræbte formål. Den omstændighed, at ansøgeren opholder sig på den kompetente medlemsstats område ved indgivelsen af sin ansøgning om tildeling af korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede, gør det hverken muligt at fastslå en reel forbindelse mellem denne ansøger og den kompetente medlemsstat eller at sikre den nationale sociale sikringsordnings økonomiske ligevægt.

- 109 Heraf følger, at betingelsen om ophold på den kompetente medlemsstats område på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen, som erhvervelsen af korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede er underlagt, udgør en ubegrundet indskrænkning af de friheder, som ifølge artikel 21, stk. 1, TEUF tilkommer enhver unionsborger.
- 110 Henset til de ovenstående betragtninger, skal det tredje spørgsmål besvares således:
- Artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71 er til hinder for, at en medlemsstat undergiver tildelingen af en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som den i hovedsagen omhandlede en betingelse om, at ansøgeren har fast bopæl på medlemsstatens område.
 - Artikel 21, stk. 1, TEUF er til hinder for, at en medlemsstat undergiver tildelingen af en sådan ydelse:
 - en betingelse om, at ansøgeren har haft ophold på medlemsstatens område og lader alle andre omstændigheder, som gør det muligt at godtgøre, at der foreligger en reel forbindelse mellem ansøgeren og denne medlemsstat, ude af betragtning, og
 - en betingelse om, at ansøgeren opholder sig på medlemsstatens område på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen.

Sagens omkostninger

- ¹¹¹ Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

- 1) En korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som den i hovedsagen omhandlede er en ydelse ved invaliditet som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97 af 2. december 1996, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 647/2005 af 13. april 2005, hvis det er uomtvistet, at ansøgeren på datoen for indgivelsen af ansøgningen har et permanent eller langvarigt handicap.
- 2) Artikel 10, stk. 1, første afsnit, i forordning nr. 1408/71, i nævnte udgave, som ændret ved forordning nr. 647/2005, er til hinder for, at en medlemsstat undergiver tildelingen af en korttidsydelse ved uarbejdsdygtighed til unge handicappede som den i hovedsagen omhandlede en betingelse om, at ansøgeren har fast bopæl på medlemsstatens område.

Artikel 21, stk. 1, TEUF er til hinder for, at en medlemsstat undergiver tildelingen af en sådan ydelse:

- en betingelse om, at ansøgeren tidligere har haft ophold på medlemsstatens område og lader alle andre omstændigheder, som gør det muligt at godtgøre, at der foreligger en reel forbindelse mellem ansøgeren og denne medlemsstat, ude af betragtning, og**

- en betingelse om, at ansøgeren opholder sig på medlemsstatens område på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen.**

Underskrifter